

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

File No. Д.К. 1/94 г.
Дата 7 III 1994 г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

31

83-02-55
07 MAR 1994
СОФИЯ

1-и Н. Гавраев
В.Ш. 94 г.

СТ А Н О В И Щ Е
от ПЕТЪР КОРНАЖЕВ, министър на правосъдието

ОТНОСНО: Конституционно дело 1/94 г.

ГОСПОДА СЪДИИ,

След като внимателно проучих предложението, Конституцията и Закона за Висшия съдебен съвет се убедих, че последният закон действително е непълн и води до вредна практика.

Споделям голяма част от искането на народните представители и моля да обсъдите следното:

I. Според чл.5, ал.IV на Конституцията "международните договори, ратифицирани по конституционен ред.....са част от вътрешното право на страната. Те имат предимство пред тези норми на вътрешното законодателство, които им противоречат".

Според ал.I на същия текст Конституцията е върховен закон и другите закони не могат да ѝ противаречат, а според ал.II на същата "Разпоредбите на Конституцията имат непосредствено действие".

Систематичното и смислово тълкуване на тези текстове трябва да бъде свързано с изброените и точно цитирани текстове от двата пункта в искането на народните представители.

Заслужава да се отбележи, че проф Бадентер, проф. Дикхауард /съветник на бившия президент Буш/, както и други изтъкнати колеги от Германия, Франция, Англия, Израел и други, дадоха висока оценка тъкмо на тези разпоредби на Конституцията, които ни приобщават към Европа. Това казаха и президентът Митеран и г-жа Лалюмиер.

II. Най-големият наш конституционалист проф. Баламезов в последното посмъртно издание от 1993 г. казва, че "Историята има своята философия - тя не прощава нищо"/стр.95/, а след това като анализира ученията на Джон Лок, Монтескьо и Жак Жак Русо и отбелязва: "нужно е управлението да бъде такова, че един гражданин да не може да се опасява от друг гражданин"/стр.122/.

Повече от очевидно е, че съдиите и прокурорите са също граждани и не може и не бива да бъдат поставяни в неравноправно положение спрямо други граждани.

III. В един отдавнашен свой труд - "Особените юрисдикции"/София, 1956 г./ акад. Петко Стайнов отбелязва, че "и правораздаване и администрация всъщност е една и съща дейност - изпълнение на закона, разликата е само в това кой го упражнява /стр.134/ и още: "Юристдикция означава "правораздаване"..... Изразът правосъдие изразява дейността, която раздава съдът, съдът съди, а по-общо казано, когато се имат предвид и други държавни органи, които развиват подобна дейност, по-правилно би било да се говори за правораздаване"/стр.9/ "Спор е общото понятие/стр.35/.

Би трябвало да се постави и този по-общ въпрос пред Господата конституционните съдии. Какво върши ВСС. Има ли спор пред него и ако няма, не представлява ли това дискриминация спрямо личността на съдиите, които не могат да имат по-малко права от обикновените граждани.

IV. Досегашната практика /вече девети месец председателствувам ВСС, а така е и преди мене/ няма случай на отменено решение на ВСС по повод на жалба пред ВСС. Членовете на ВСС са компетентни колеги, но тази резултат ме смущава. Няма безпогрешни юристи, та

дори, когато са колективни органи. При това, някои решения се вземат с мнозинство, но още Сократ е казал, че то не винаги е право/поне в правосъдието и правораздаването/.

V. Сравнителното проучване/което разбира се у нас не е задължително/ на чужди конституционни текстове показва, че нашето разрешение за ВСС едва ли е сполучливо. Това личи например от текстовете на чл.90, ал.III на Гръцката конституция, според който "ако министърът не е съгласен с мнението на Висшия съдебен съвет може да препрати въпроси за обсъждане в пленум на съответния висш съд, както повелява законът. Право да се отнесе до пленума има и съдебното лице при предпоставките, определени от закона". Характерни са и разпоредбите на чл.137 и сл. от Конституцията на Австрия, чл.100 на Белгийската конституция/която е първообраз на Тръновската конституция/, чл.107 на Италианската конституция, която предвижда изрично защита пред Висшия съдебен съвет, чл.85 от Конституцията на Чили от 1925 г. и други.

Сравнителното проучване не може да аргументира искането на народните представители, но все пак показва, че сега действащия Закон за Висшия съдебен съвет не е сполучлив.

В заключение, отново мога да подчертая многократното мое становище, че трябва час по-скоро да се гласува от Парламента главата за Висшия съдебен съвет, като раздел от общия Закон за съдебната власт. Там най-сполучливо могат да се направят корекциите в някои очевидно погрешни решения в сегашния закон.

С/УВАЖЕНИЕ: